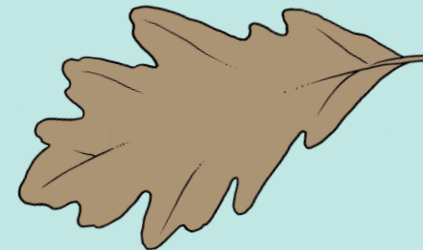
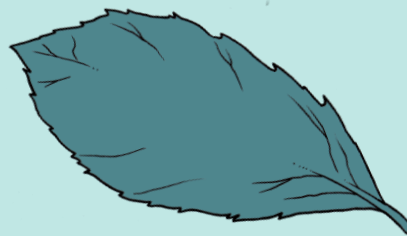
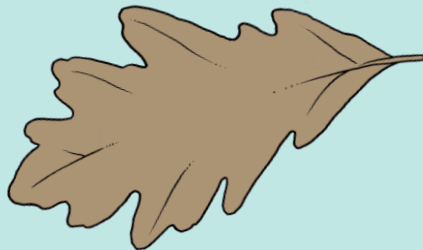

Vakautta varhaiskasvatukseen – tiimivalmennuksen kuvaus

Koonnut Outi Kokko-Muhonen & Pipsa Murto 12/2021

Vakautta varhaiskasvatukseen - Kasvattajatiimin tunnetietoisuus lapsen hyvinvoinnin tukena
OPH:n rahoittama hanke 1.9.2020 – 31.12.2021

Vakautta varhaiskasvatukseen –hankkeessa rakennettiin tiimivalmennusmalli. Tässä diasarjassa on kuvattu tiimivalmennusmallin rakennetta, toteutusta ja siitä osallistujilta saatua palautetta.

Tiimivalmennusmalli osoittautui toimivaksi ja tehokkaaksi tavaksi viedä teoreettista tietoa käytännön osaamisen tasolle. Tämä kehittämämme malli soveltuu hyvin erilaisiin täydennyskoulutuksiin ja malli on vapaasti sovellettavissa.

Lyhyesti hankkeesta

- Vakautta varhaiskasvatukseen -hankkeessa kehitettiin varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria Päijät-Hämeessä, Etelä-Karjalassa ja Etelä-Savossa.
- Hankkeessa toteutettiin kaikilla kolmella alueella kaksi tiimivalmennuskokonaisuutta verkossa, ensimmäinen keväällä ja toinen syksyllä 2021.

Tiimivalmennuksen tavoitteet:

- Osallistuja ymmärtää lasten tunnereaktioiden taustalla vaikuttavia tekijöitä sekä tunnistaa niihin liittyviä tuen tarpeita.
- Osallistuja ymmärtää traumaattisen kokemuksen tai kehityksellisen trauman vaikutuksia ja ilmenemistä lapsessa.
- Osallistuja tuntee ja osaa soveltaa lasten itsesäätelyä ja kehollista tunnistamista tukevia menetelmiä omassa työssään.

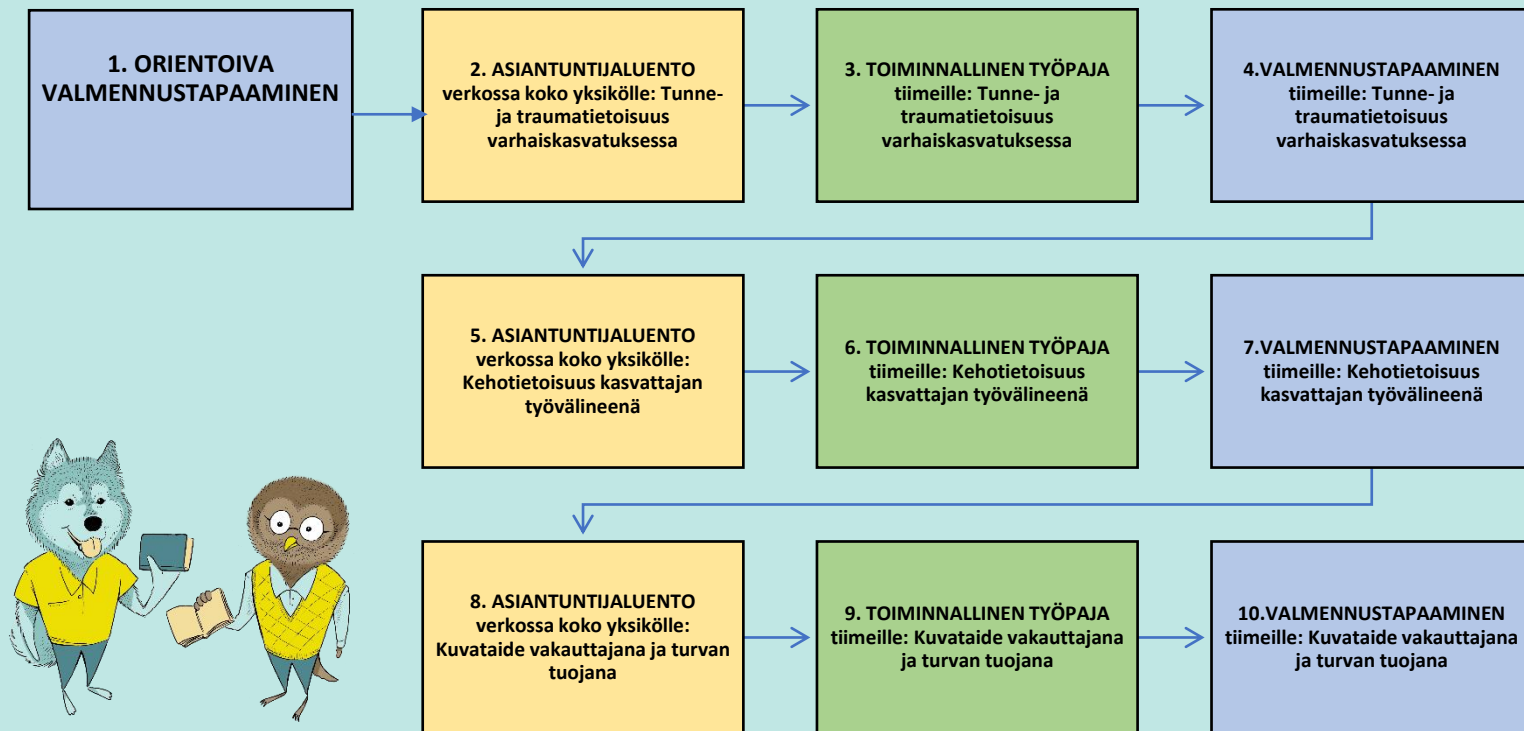
Tiimivalmennukseen osallistujat ja kouluttajat

- Tiimivalmennuksen käytännön toteutusta suunniteltiin yhteistyössä varhaiskasvatustoimijoiden kanssa. Mukana oli varhaiskasvatustoimijoita Hollolasta, Orimattilasta, Kärkölästä, Lappeenrannasta, Taipalsaarelta, Lemiltä, Luumäeltä, Mikkelistä ja Mäntyharjulta.
- Tiimivalmennukseen osallistuttiin koko kasvattajatiiminä. Varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja lähiesimiehet olivat tiimien tukena ja mukana mahdollisuuksiensa mukaan. Yhteensä tiimivalmennukseen osallistui vuoden 2021 aikana 35 varhaiskasvatuksen kasvattajatiimiä, joissa oli yhteensä 179 varhaiskasvattajaa. Lisäksi kokonaisuuteen sisältyvät luennot tarjottiin osallistujatiimien koko yksiköille.
- Tiimivalmennuksen kouluttajina toimi 6 LAB-ammattikorkeakoulun asiantuntijaa Hyvinvoinnin ja Muotoilun yksiköistä. Lisäksi kokonaisuuteen sisältyi vierailevia luennoitsijoita.

17.12.2021

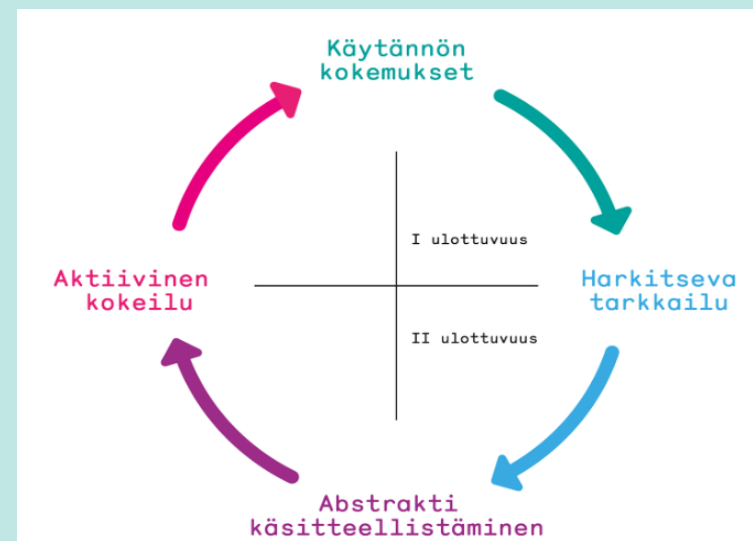
Tiimivalmennuskokonaisuus verkossa

Tiimivalmennuskokonaisuus koostui orientoivasta valmennustapaamisesta sekä kolmesta teemasta, joihin kuhunkin sisältyi teoreettinen asiantuntijaluento, sekä toiminnalliset työpajat ja valmennustapaamiset. Orientoivassa valmennustapaamisessa esiteltiin koulutuksen rakenne, ja osallistujatiimit asettivat itselleen tavoitteet oman lapsiryhmänsä tarpeiden mukaan. Tavoitteet kirjattiin tiimikohtaisiin matkakertomuksiin, jotka täydentyivät tiimivalmennuksen edetessä.

Kokemuksellisuus oppimisen syventäjänä

- Tiimivalmennuksen rakenteella tavoiteltiin tiedon lisäämistä ja sen syventämistä. Teoriatietoa saateltiin käytännön tasolle kokemuksellisten harjoitteiden ja yhteisen reflektion kautta.
- Tiimivalmennus mukaili Kolbin syklistä mallia, jossa oppimista syvennetään aktiivisten kokeilujen ja käytännön kokemusten kautta.

Oppimisen syklinen malli Kolbin mukaan

<https://disco.teak.fi/anttila/4-2-kokemuksellinen-oppiminen/>

Tiimivalmennuksen teemakohtainen rakenne

ASiantuntijaluento
verkossa kaikille
osallistujille ja koko
heidän työyhteisöilleen

**TOIMINNALLINEN
TYÖPAJA** tiimeille
alueittain
(6 tiimiä/työpaja)

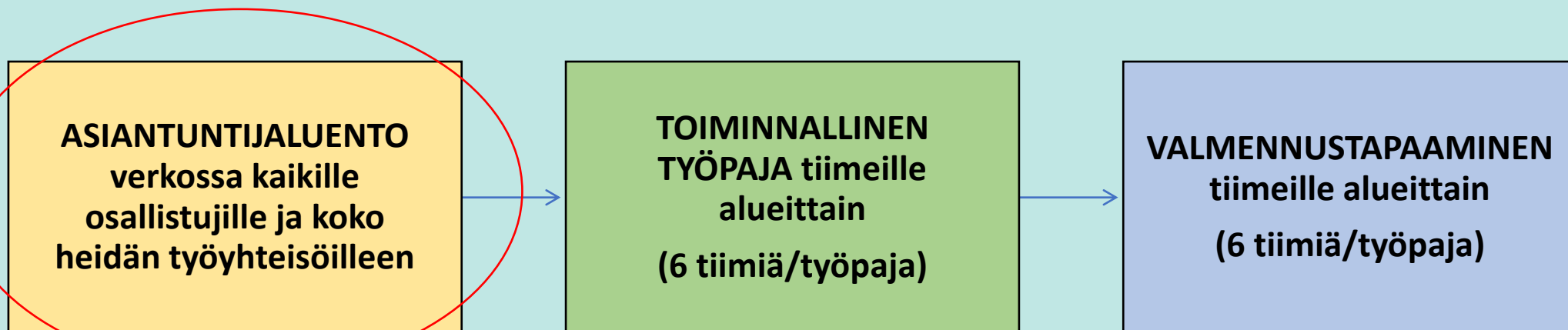
VALMENNUSTAPAAMINEN
tiimeille alueittain
(6 tiimiä/työpaja)

Tiimivalmennuksen kaikki tapahtumat toteutettiin verkon välityksellä. Kunkin teeman käsittelyä pohjusti asiantuntijaluento, jonka jälkeen parin viikon kuluttua aihealuetta avattiin käytännön harjoittein toiminnallisessa työpajassa. Työpajaa parin viikon kuluttua seuranneessa valmennustapaamisessa koottiin teemaa ja opittua, sekä jaettiin kokemuksia ja ideoita muiden osallistujatiimien kanssa.

Asiantuntijaluennot

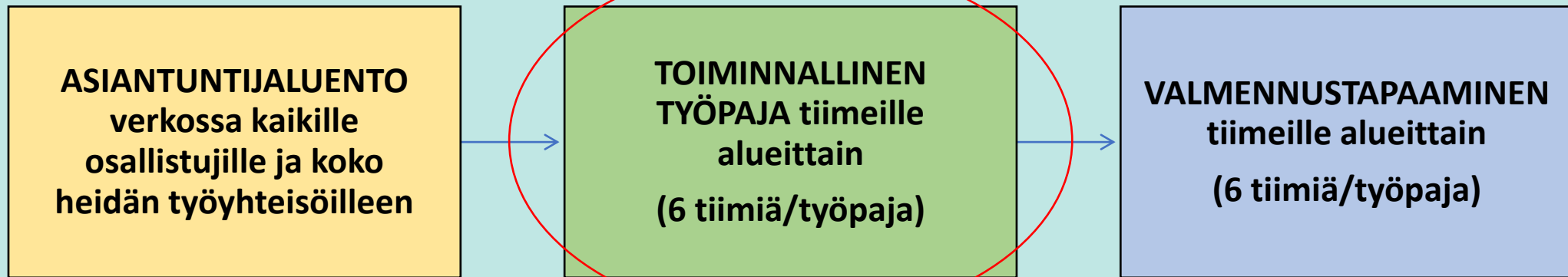

Lasten tunnereaktioiden ymmärtäminen edellyttää riittävää tutkimukseen perustuvaa tietoa, jonka avulla tehdään pedagogisia ratkaisuja.

Asiantuntijaluennot tarjottiin osallistujatiimien koko työyhteisölle, jotta tiimin kehittymisen tukena aihetta olisi mahdollista käsitellä myös työyhteisötasolla. Kun koko työyhteisöllä on riittävästi aihetta perustelevaa tietoa, osallistujatiimillä on mahdollisuus kehittää myös muuta työyhteisöä.

Toiminnalliset verkkotyöpajat

Alueittain toteutetuissa toiminnallisissa työpajoissa asiantuntijaluennon sisältöjä syvennettiin kokemuksellisuuden kautta. Työpajoissa tehtiin oman tiimin kanssa teemaa avaavia toiminnallisia harjoitteita. Harjoitteet valittiin niin, että niitä voi soveltaa työtapana omassa työssä, oman lapsiryhmän ja tiimin kanssa. Verkkomuotoinen työpaja mahdollisti tiimeille turvallisen ympäristön toiminnallisten harjoitusten tekemiseen.

Työpajoissa osallistujatiimit kirjasivat itselleen keskeisimmäksi noussutta sisältöä ja saivat mukaansa teemaan liittyviä välitehtäviä omassa työssä toteutettavaksi.

Verkkovalmennustapaamiset

ASiantuntijaluento
verkossa kaikille
osallistujille ja koko
heidän työyhteisöilleen

**TOIMINNALLINEN
TYÖPAJA** tiimeille
alueittain
(6 tiimiä/työpaja)

VALMENNUSTAPAAMINEN
tiimeille alueittain
(6 tiimiä/työpaja)

Alueittain toteutetuissa valmennustapaamisissa palattiin käsiteltyyn teemaan ja tiimien saamiin välitehtäviin. Valmennustapaamisissa painotettiin tiimien omaa ja tiimien välistä reflektiota ja jakamista. Tiimit kertoivat välitehtävinä kokeilemistaan toimintatavoista / työmenetelmistä, sekä kokeilujen synnyttämistä ideoista ja jatkosuunnitelmista. Valmennustapaamisissa tiimit jäsensivät ja kirjasiivat kokemuksiaan ja niistä nousseita jatkotavoitteita.

Tiimivalmennuksesta saatua palautetta 1/2

Työhyvinvointi ja työssäjaksaminen

- *Valmennusiltapäivät ovat olleet mukavia "arjesta irroittavia" ja voimaannuttavia tiimin jäsenille.*
- *Työyhteisössä on keskusteltu ja kiinnitetty enemmän huomiota työhyvinvointiin, mm. oman työn tauottamiseen sekä taukojen ja avun tarjoamiseen toisille.*

Tunnetietoisuuden lisääntyminen

- *Oman käytöksen tarkastelu on lisääntynyt, omien tunteiden tunnistaminen on vahvistunut ja lasten tunteisiin reagointi on muuttunut. Myös ymmärrys oman tunnetilan vaikutuksesta lapsiryhmään on lisääntynyt.*
- *Lisäksi koulutus opetti armollisuutta omalle toiminnalleen ja omille tunnereaktioille.*

Menetelmällisen osaamisen lisääntyminen

- *Työpajoista saimme uusia ideoita ja jatkokehitimme niitä omaan toimintaamme sopiviksi. Tässä on liikuttu konkretian äärellä ja saatu lisää arjen työkaluja.*
- *On tuotu enemmän pieniä rauhoittumisen hetkiä arkeen. Arkeen on lisätty mikrotaukoja sekä lapsille että aikuisille.*
- *Taiteeseen pyritään tuomaan esille vielä enemmän itse prosessin tekeminen, ei niinkään lopputulos.*

Tiimivalmennuksesta saatua palautetta 2/2

Turvallinen paikka jakaa ajatuksia ja kokemuksia koko tiiminä

- *Tiimivalmennuksen anti on näkynyt siinä, että tiimi on hioutunut yhteen kuluneen syksyn aikana.*
- *Tiimissä näkyy lämmin ja joustavampi suhtautuminen lapsiin ja heidän tarpeisiinsa sekä keskinäisessä työskentelyssä.*
- *On ollut aikaa myös tiimin rauhalliselle keskustelulle, joka muuten on vauhdikkaiden päivien aikana vähäistä.*
- *Verkkomuotoisessa koulutuksessa on pystynyt heti peilaamaan asioita oman ryhmän toimintaan ja keskustelemaan asioista siltä kannalta. Omassa porukassa ehkä vielä rennompia ilmapiiriä kuin jos olisi muitakin läsnä.*
- *Keskustelut ja pohdinnat verkkovalmennuksissa olivat hyviä, jakaminen oman ja toisten tiimien kanssa on ollut tärkeää ja antanut uusia ideoita ja näkökulmia.*

Lisätietoja hankkeesta:

Pipsa Murto
pipsa.murto@lab.fi

Outi Kokko-Muhonen
outi.kokko-muhonen@lab.fi

